

ERCİYES ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ
Enerji Sistemleri Mühendisliği Bölümü
Lojik Devreler Final Sınavı Soruları

04/01/2019

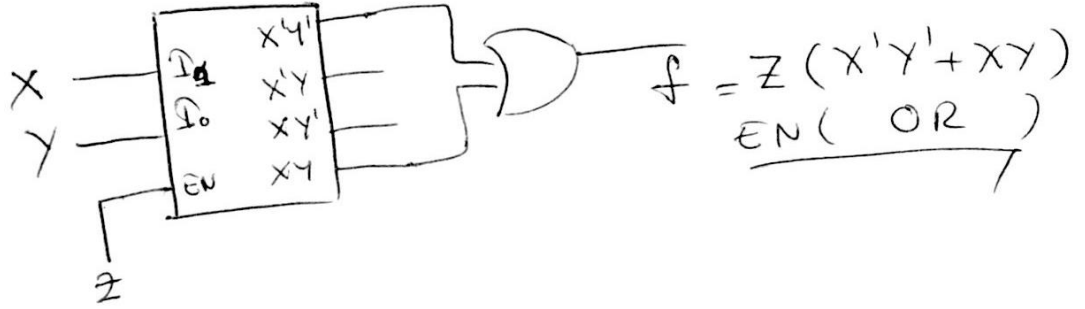
Adı:
Soyadı:
Birinci Öğretim
İkinci Öğretim
Numara:

Soru1	Soru 2	Soru 3	Soru 4	Toplam
25Puan	30Puan	25Puan	20Puan	

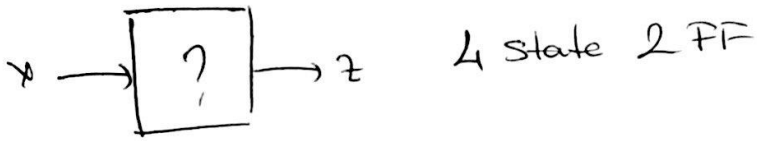
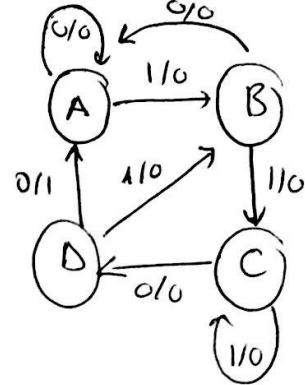
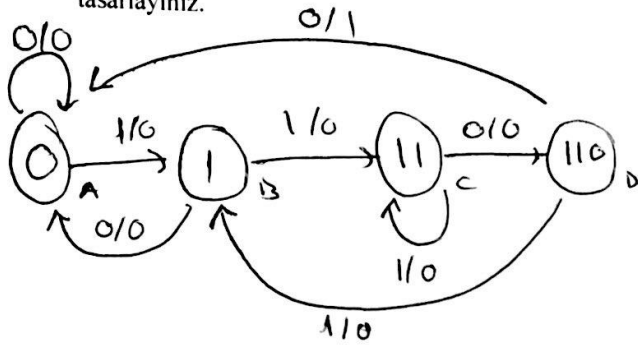
NOT: Sınav süresi 100 dakikadır. Hesap makinesi kullanmak yasaktır.

- 1- Sadece 1 adet **2x4 DEC** ve 1 adet **OR kapısı** kullanarak aşağıda verilen çıkış fonksiyonunu üreten lojik devreyi tasarlayınız.

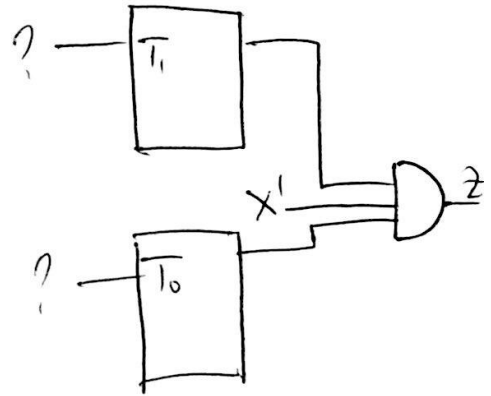
$$F(X,Y,Z)=XYZ+X'Y'Z$$

2- (ÖDEV SORUSU) Bir giriş ve bir çıkışa sahip olan bir sıralı devrede, girişine 1100 değeri verildiğinde çıkışını 1 yapan, iki tuşlu bir şifreli kilit devresini T FF'lar kullanarak tasarlayınız.

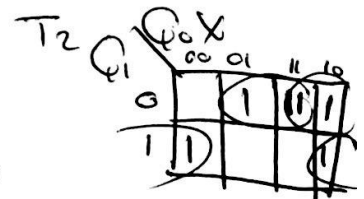
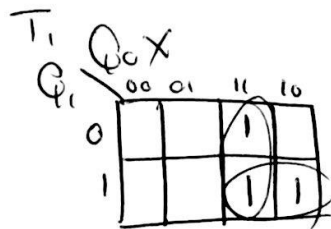
	Pr. St.	In	T ₁	T ₀	Nx St.	Out
	Q ₁ Q ₀	X	C		Q ₁ Q ₀	Z
A	00	0	0	0	00	0
	00	1	0	1	01	0
B	01	0	0	1	00	0
	01	1	1	1	10	0
C	10	0	0	1	11	0
	10	1	0	0	10	0
D	11	0	1	1	00	1
	11	1	1	0	01	0

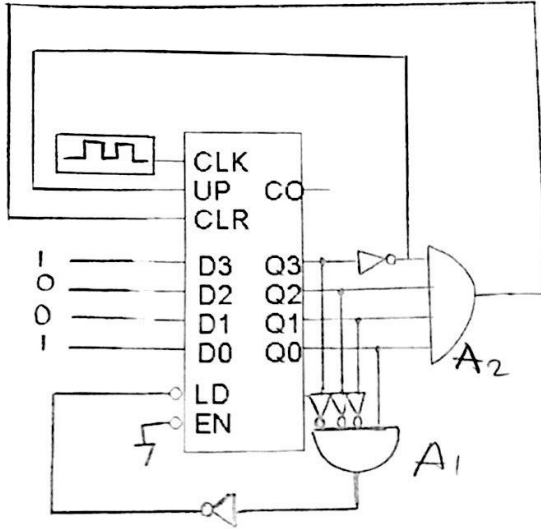
$$z = Q_1 Q_0 X'$$

$$T_1 = Q_1 Q_0 + Q_0 X$$

$$T_2 = Q_1 X' + Q_1' X + Q_1 Q_0$$

- 3- Yanda verilen paralel yükleme özelliğine sahip sayıcı devre EN aktif iken LD aktifse paralel yükleme, EN aktif iken LD pasif ve UP aktif ise yukarı sayma, UP Pasif ise aşağı sayma yapmaktadır. CO ise normalde lojik 1, bütün çıkışlar 1 ise lojik 0 değerine düşmektedir. Sayıcının başlangıç değerinin 0000 olduğu varsayılarak, sayıcının sayma çevrimini (örneğin 0,1,2,3,4,7,8,0,1,2,3,4,7,8,.....)belirleyiniz.

Clock	Q3	Q2	Q1	Q0	
1	0	0	0	0	LD=1 UP=1
2	0	0	0	1	LD=0 UP=
3	1	0	0	1	LD=1 UP=0
4	1	0	0	0	LD=1 UP=0
5	0	0	0	0	
6	0	0	0	1	
7	1	0	0	1	
Sayma Çevrimi					
0198,0198,					

A₁ kapısı 0001 sayma değeri gelince paralel yükleme LD'yi aktif hale getirir ve D3D2D1D0 girişi sayıya yükler. Bu durum 0,1 yukarı sayma sonrasında ise 9 değerinin yüklenmesini sağlar. 9 değeri gelince Q₃ sayıcıyı geri sayma moduna alır ve ve 8'e düşer. Q₃Q₂Q₁Q₀ 0111 yani 7 değerini alır almaz sayıcı resetlenir ve 7 değeri oluşmadan sayıcı A₂ kapısı sayesinde CLR girişi ile sıfırlanır. Böylece rutun yeniden başlar. 01980198 ---

4-

A- Tabloda bırakılan boşluklardaki dönüşümleri tamamlayınız.

Binary	Octal	Decimal	Hexadecimal
1100.1100	14.6	12.75	C.C
10110.111	56.7	46.875	2E.E
1001.0110	11.3	9.375	9.6
10101011.11	253.6	171.75	ABC

Handwritten conversion work for 12.75:

$12.75 = 1100.1100$
 (8+4+0+0) $\frac{1}{2} + \frac{1}{4}$
 1100.11
 $001\ 100\ .\ 110$
 $1\ 4\ 6$
 $1100\ .\ 1100$
 $12\ 12$

Octal: $32+8+6+2 + \frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{8}$
 $0,5\ 0,25\ 0,125$
 Hex: $2E.E$
 Decimal: 46.875

Binary: $101\ 110\ .\ 111$
 Hex: $2E.E$

B- Aşağıda verilen lojik fonksiyonu Boolean cebri kullanarak sadeleştiriniz.
 $F(X,Y,Z) = Y(X'Z + XZ') + X(YZ + YZ')$

$$f = X'YZ + XYZ' + XYZ + XYZ'$$

$$f = YZ(X' + X) + XYZ'$$

$$f = YZ + XYZ'$$

$$f = Y(Z + XZ')$$

$$f = Y(X + Z)$$

$$f = XY + YZ \quad \checkmark$$

Başarılar dilerim.
 Doç. Dr. Ahmet Turan ÖZDEMİR